

YHDEKSÄS LUKU

Lyhytaaltokuuntelijoiden yhdistystoimintaa Suomessa

Lyhytaaltokuuntelijoiden välinen yhteydenpito saavutusten vertailemiseksi, kerätyneiden kokemusten ja tuoreimpien radioasemautisten vaihtamiseksi oli alkuna ensin pienille alan harrastajien kokouksille. Myöhemmässä vaiheessa näistä kehittyivät ensimmäiset lyhytaaltokerhot. Näiden kerhojen tavoitteet oikeastaan sisältyvät edelleenkin edellä mainittuihin, kokoustarpeen synnyttäneisiin syihin. Päämäärien toteuttamismuodot vain ovat kehittyneet kovasti sitä mukaa, kuin lyhytaaltokuuntelijoiden joukko on kasvanut. Alan vanhin edelleen toiminnassa oleva yhdistys on noin neljän vuosikymmenen ikäinen.

Kummallista kyllä, kehittyneen DX-yhdistystoiminnan maat ovat sijoittuneet kovin epätasaisesti maapallon eri puolille, eikä DX-yhdistystoiminnan syntymisellä

näytä olevan kovinkaan paljon yhteyttä siihen, missä määrin maassa lyhytaaltotoimintaa harjoitetaan. Voisihan olettaa, että DX-yhdistyksiä syntyy sellaisissa maissa, joissa harjoitetaan kotimaan lyhytaaltotoimintaa ja joissa ihmisillä siis on laitteet lyhytaaltoasemien vastaanottoa varten. Näin ei kuitenkaan ole, vaan DX-yhdistykset ovat saaneet parhaimman jalansijan näennäisesti sattumanvaraisissa maissa. Jonkinlainen syy-yhteys voidaan ilmeisesti nähdä eri maissa käytettävissä olevan vapaa-ajan ja DX-yhdistystoiminnan laajuuden välillä. Niissä maissa, joissa on laajaa lyhytaaltotoimintaa, ei useimmiten väestön keskimääräinen elintaso salli sanottavasti vapaa-aikaa, tai ainakaan sitä ei käytetä DX-kuunteluun. Nykyiset DX-kuuntelun valtamaat ovat Pohjoismaat, Englanti, Hol-

lantti, Länsi-Saksa, Yhdysvallat, Kanada, Australia, Japani ja Uusi Seelanti.

Edellä esitetty pätee kuitenkin vain sillä edellytyksellä, että tehdään ero lyhytaaltokuuntelijan ja DX-kuuntelijan välillä. Jos lyhytaaltokuuntelijalla tarkoitetaan ketä hyvänsä, joka kuuntelee lyhyillä aalloilla tapahtuvia yleisradiolähetyksiä, nousee heidän lukumääränsä satoihin miljooniin. DX-kuuntelijalla tarkoitetaan sellaisia radiokuuntelijoita, jotka pyrkivät kuuntelemaan mahdollisimman monia eri ulkomaisia yleisradioasemia ja/tai keräämään näiltä saatavia QSL:itä. DX-kuuntelijoita lienee enintään muutamia kymmeniä tuhansia, ja harrasteen levinneisyys on edellä kuvatun kaltainen.

Suomessa syntyi DX-kerhoja jo heti toisen maailmansodan jälkeen, mutta ne olivat yleensä lyhytikäisiä ja vailla sanottavampaa keskinäistä kosketusta. Harraste kulkeutui meille pääasiassa Ruotsista, missä sillä oli jonkin verran vanhemmat perinteet. Niinpä ensimmäinen varsinainen suomalainen DX-kerho, joka edelleenkin on olemassa, oli ruotsinkielinen. Tämä, Finlands DX-Club r.f., perustettiin Helsingissä 1954. Ei kulunut kuin hiukan yli kolme vuotta, kun tammikuussa 1958 perustettiin nykyinen suomenkielinen DX-järjestö Suomen DX-Kuuntelijat ry. Sillä on nykyään jo puolisentoista tuhatta jäsentä, ja määrä on nopeasti kasvamassa.

Pohjoismaisesta DX-hegemoniasta ovat kamppailleet keskenään lähinnä Ruotsi ja Suomi, mutta viime vuosina Suomi on onnistunut jo monella DX-kuuntelun sektorilla ilahduttavasti kasvattamaan etumatkaa. Samalla tämä on merkinnyt myös sitä, että Suomi on DX-kuuntelun alalla noussut kärkeen myös koko maailman huomioon ottaen.

Suomen DX-Kuuntelijat ry. julkaisee alan korkealuokkaisinta, kuukausittain ilmestyvää lehteä »DX-Kuuntelija with DXclusive». Lehti on offsetpainettu ja tavallisesti noin 80 sivuinen. Lehti on suomenkielinen lukuunottamatta muutamaa ruotsinkielistä sivua, jotka toimittaa ruotsinkielinen Finlands DX-Club r.f. Lehden

nimeen ilmestyi lisä »with DXclusive» maaliskuussa 1971, jolloin Suomen DX-Kuuntelijat ja Finlands DX-Club yhdessä perustivat yhä kasvavan ulkomaisten jäsenten lukumäärän vuoksi englanninkielistä toimintaa hoitamaan erityisen »ulkomaanpalvelun», jonka nimeksi tuli Finland's DX-Club International. Tämä 16-sivuinen englanninkielinen julkaisu »DXclusive» sisältyy nykyään DX-Kuuntelija -lehteen.

Lehdessä esittelevät alan harrastajat viimeisimpiä saavutuksiaan ja vaihtavat kokemuksia. Alan ulkomaisista julkaisuista kerätyt, laajan ulkomaisen kirjeenvaihtajaverkoston lähettämät ja jäsenten välittämät uutiset kertovat yleisradioasemien maailmassa tapahtuneesta. Jokaisessa lehdessä on koottuna järjestön jäsenten edellisen kuukauden aikana kuulemista radioasemista tiedot, jotka auttavat muita jäseniä samojen asemien löytämisessä ja kuuntelussa. QSL-palstoilla on käynnissä jatkuva mielenkiintoinen kilpailu, jossa samalla esitellään asemilta saadut tuoreimmat QSL:t. Eri maanosien yleisradio-oloja tarkastellaan asemaesittelyissä vakinaisilla palstoilla. Eri-

DX-kuuntelijat järjestävät kesäisin suuria leirejä, joilla tavataan maan eri puolilta ja ulkomailta saapuneita harrastajatovereita, kuunnellaan kaukaisia radioasemia ja pohdiskellaan yhteisen harrasteen ongelmia. Tässä kuva erään tällaisen leirin "kuuntelupisteestä".

laisia DX-kuuntelua helpottavia vihjeitä on lehdestä runsaasti joko sellaisinaan tai alan parhaiden asiantuntijoiden kirjoittamissa artikkeleissa. DX-kuuntelun laitteita ja radiotekniikkaa koskevista asioista jäseniä palvelee asiantunteva neuvontapalvelu.

Suurella järjestöllä on jäseniä eri puolilla maata niin paljon, että Helsingin lisäksi säännöllisiä paikalliskokouksia järjestetään yli 20 eri paikkakunnalla. Kokouksissa vaihdetaan viimeisimpiä kuulumisia, opastetaan aloittelijoita ja esitetään kuultokuvia, filmejä ja DX-asemista tehtyjä nauhoituksia. Tällä tavoin aloittelijakin pääsee nopeasti »sisälle» harrasteeseen. Jäsenten ikäskala ulottuu noin 12 vuodesta yli 70 vuoteen.

Nopeasti kasvava jäsenmäärä on tehnyt myös mahdolliseksi ylläpitää pysyvää jäsenpalvelua, josta saa kaikkea DX-kuuntelussa tarvittavaa materiaalia ja laitteita edullisin jäsenhinnoin. Tällä tavoin osittain ylläpidetään myös muutoin täysin vapaaehtoisella työvoimalla pyörivää järjestöä.

Suomen DX-Kuuntelijat ry. järjestää vuosittain, tavallisesti elokuussa, suuren kansainvälisen DX-kuuntelijoiden kokouksen, jonka lähes pariin sataan noussut osanottajamäärä on tehnyt siitä maailman suurimman DX-kokoustapahtuman.

SDXK:n osoite on Postilokero 454, 00101 Helsinki 10. Tästä osoitteesta on mahdollisuus saada lisätietoja DX-harrasteesta ja jäseneksi liittyämisestä.

